ANUL VI.-No. 23
1 Octomvrie 1930.

„Vom lovi deopotrivă în străinul parazitar și în Românul necinstit și înstrăinat!„

INFRĂȚIREA ROMÂNEASCĂ

Organ al „Ligii Apărării Naționale Creștine“
Apare la 1 și 15 a fiecărei luni

CUPRINSUL:

Un număr 12 Lei

Abonamentul în interiorul țării 1 an 300 Lei, 6 luni 150 Lei
„ în străinătate . . 1 an 400 „ 6 „ 200 „

Redacto responsabl: D. Lazar Isaicu.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
CLUJ, STRADA B O B N-rul 7

TIPOGRAFIA „ARDEALUL“
STR. MEMORANDULUI Nr. 22.

ANUL VI. — Nr. 23

Cluj, 1 Octomvrie 1930

INFRĂŢIREA ROMÂNEASCĂ

Organ al „Ligii Apărării Naţionale Creştine“

Liga Apărării Naţionale creştine

Către Alegătorii din oraşul şi judeţul Roman

Fraţi Creştini Romaşcani

In alegerea dela 4 Maiu 1930, un mare număr dintre D-Voastră m'au onorat cu încrederea lor, alegându-mă, ca reprezentant al judeţului Roman, cu peste 15.500 de voturi.

Vă mulţumesc tuturor, şi în deosebi conducătorilor valoroşi ai organizaţiei L. A. N. C., în frunte cu eminentul ei Preşedinte judeţean, D. *Mihai Manea*, care ne-au dat o aşa de strălucită izbândă, cu răsunet în toată ţara.

Adunarea deputaţilor în care m'aţi trimis, a fost chemată, ca împreună cu Senatul, să săvârşească un mare act naţional, la care sunt mândru să pot spune că şi eu am luat parte, în numele L. A. N. C., ca reprezentant al judeţului Roman.

MAJESTATEA SA REGELE CAROL AL II-LEA A FOST ACLAMAT DE ADUNĂRI CA REGE AL ROMÂNIEI.

Cu aceasta, Ţara are un stăpân, poporul un părinte, care va şti să îngrijească părinteşte de nevoile lui.

Inainte, şi după acest mare act istoric, într'o prea scurtă sesiune extraordinară, de numai două luni, dela 4 Maiu la 30 Iunie, am căutat să apăr pe cât mi-a fost cu putinţă interesele obşteşti şi pe ale D-Voastre, în conformitate cu programul L. A. N. C., după cum stau dovadă următoarele interpelări anunţate şi cuvântări, pe cari le-am expus dela tribuna Camerei.

La 8 Maiu: Interpelarea adresată d-lui Ministru de Interne, cu privire la atentatul criminal de după alegeri, al Jidanilor dela Târgul Frumos, cari au atacat mişeleşte, prin surprindere, pe studenţii creştini, la întoarcerea lor dela Roman.

La 17 Maiu: Interpelarea privitoare la manifestaţiile jidăneşti dela Borşa-Maramureş, la care au fost arestaţi preoţii Dumitrescu şi Berinde.

La 20 Maiu: Interpelarea prin care am cerut ca guvernul să ia măsuri pentru înlăturarea crizei generale, care bântuie Ţara.

La 21 Maiu: Interpelarea adresată d-lui Ministru al Instrucţiunii publice, pentru scăderea taxelor şcolare, din cauza cărora copiii creştini sunt înlăturaţi dela carte, iar Jidanii rămân stăpâni pe şcoala românească.

La 23 Maiu: Interpelarea adresată d-lui Ministru de Justiţie, cerând să se construiască un nou local pentru Tribunalul Roman.

La 24 Maiu: Interpelarea adresată d-lui Ministru al Instrucţiunii publice, pentru ca elevii din şcoli să nu mai fie trimişi pela conferinţi şi exerciţii aşa zise „culturale“, în timpul când preoţii fac slujba religioasă în Sfânta Biserică.

La 26 Maiu: Interpelarea adresată d-lui Ministru al Domeniilor, cerând să se oprească cumpărarea pământurilor rurale din Basarabia şi de aiurea, de către Jidani, cari înlătură pe sătenii creştini dela stăpânirea ogoarelor.

La 2 Iunie: Interpelarea cu privire la situaţia sătenilor din judeţul Roman, cerând să se repare stricăciunile făcute de revărsarea apelor, în deosebi a podului dela Cotu-Vameş, şi să li se dea ajutoare.

La 3 Iunie: Interpelarea cu privire la necesitatea urgentă de a se pune capăt invaziei Jidanilor în România.

La 4 Iunie: Interpelarea cu privire la predarea învăţământului religios în şcoli, cu punerea înainte a învăţăturii Domnului Nostru Isus Hristos, din Sfintele Evanghelii.

La 6 Iunie: Interpelarea adresată d-lui Ministru de Interne asupra incidentelor din diferite părţi ale ţării, provocate de Jidani, cari apoi se plâng de „persecuţii“.

La 28 Iunie: Interpelarea cu privire la conflictul din comuna Fundeni, unde invalizii de răsboiu fuseseră turburaţi în stăpânirea loturilor lor, de administraţia abuzivă.

Pe lângă aceste interpelări anunţate, pe cari mă mărginesc a le cita, am ţinut şi unele cuvântări, din cari amintesc:

La 31 Mai: Cuvântarea privitoare la legea spirtului, cerând să se ia măsuri severe contra beţiei cu spirt, în cea mai mare parte falşificat şi răspândit în deosebi, ca otravă anume, prin cârciumile jidăneşti, şi am susţinut interesele podgorenilor români, contra fabricanţilor jidani.

La 13 Iunie: Declaraţia făcută la constituirea guvernului Maniu, după Intronarea M. S. Regelui, arătând încă odată că partidele nu sunt capabile să dea satisfacţie nevoilor ţării.

La 24 Iunie: Cuvântarea cu privire la administraţia oraşelor României, exclusiv de către Români, întrucât oraşele sunt centre economice, culturale şi politice, cari nu pot fi lăsate pe mâinile străinilor.

La 26 Iunie: Cuvântarea la legea concesionărei

telefoanelor, prin care am combătut înstreinarea serviciilor publice şi a bunurilor Statului către capitaliştii internaţionali, periculoşi intereselor naţionale româneşti.

Aceasta este, în lumina câtorva din interpelările şi cuvântările mele, activitatea pe care am desvoltat-o în Adunarea deputaţilor, în calitate de deputat al Romanului.

Ţin să vă aduc la cunoştinţă, că după închiderea Camerei, m'am grăbit să convoc Marele Consiliu al L. A. N. C., care s'a întrunit în ziua de 3 August, la Iaşi, şi care, după discuţiile urmate între preşedinţii judeţeni, din toată Ţara, mi-a dat însărcinarea să întocmesc un *„Memoriu“*, asupra crizei generale, şi a mijloacelor pentru a o înlătura, şi să am onoarea a-l prezenta M. S. Regelui, personal şi ca Preşedinte al L. A. N. C., şi în calitate de deputat al Romanului.

Vi le spun acestea nu numai ca să ştiţi în ce fel am căutat să-mi împlinesc datoria, către D-Voastră, dar ca să vedeţi ce s'ar putea face, dacă în loc să fie un reprezentant al L. A. N. C., în Adunarea deputaţilor. ar fi mai mulţi.

Ce răsunet şi ce efect ar avea atunci intervenţia lor!

FRAŢI CREŞTINI ALEGĂTORI ROMAŞCANI

Strângeţi-vă dar rândurile, în jurul vrednicului şi iubitului Preşedinte judeţean al L. A. N. C., din Roman, dl. *Mihai Manea*, şi împreună cu D-sa şi cu ceilalţi conducători ai D-Voastră, luptaţi mai departe pentru „marea izbândă“!

Noi luptăm hotărît pentru o „GUVERNARE ROMÂNEASCĂ“!

Să trăiască M. S. Regele Carol al II-lea!
Să trăiască Romanul cuzist!
Să trăiască „România Românilor“!

Roman, 13 Septemvrie 1930.

A. C. CUZA
Preşedintele Suprem al L. A. N. C.
Deputat de Roman.

Formidabil succes antisemit

Din alegerile pentru Reichstag, cari au avut loc la 14 Septemvrie, au eşit 107 *deputaţi antisemiţi. Ei aparţin partidului intitulat* naţionalist, *condus de* Adolf Hitler. *Din 12 a crescut numărul deputaţilor la 107; 6 milioane şi jumătate de alegători şi-au dat votul pentru programul tânărului partid ajuns, incontestabil, partid de guvernământ.*

Toată Germania freamătă de bucurie, de nădejde şi îndemnuri la luptă nouă până la victoria desăvârşită.

Jidovimea complet dezorientată, cu toată finanţa ei corupătoare şi presa ei mincinoasă, trăeşte vremuri de amarnică îngrijorare.

Poporul german s'a deşteptat: minciuna tradiţională nu mai prinde; partidele politice toate jidovite sunt discreditate. Acolo o eră nouă începe, introdusă în viaţa publică, şi puternic susţinută de partidul lui Hitler, ajuns al doilea partid de guvernământ ca număr, şi privit de toată lumea muncitoare ca singura mântuire a ţării.

Această istorică schimbare a situaţiei din Germania aduce o lumină vie în aprecierea mişcărilor antisemite, din partea orientală a Europei şi în special din România.

Presa jidovească, cu atavica-i perfidie, cu apucătura de falsificare şi calomnie sistematică, a susţinut, şi din nenorocire a ameţit minţile, cu afirmaţia-i neroadă, că antisemitismul este rătăcirea popoarelor inculte şi slăbiciunea celor retrograde. Această presă, care a otrăvit sufletul naţiunilor europene dela începutul veacului trecut până astăzi, infiltrând zi cu zi în opinia publică germenii ideilor subversive, spre a isbucni în bolşevismul recent, distrugător de valori materiale şi sufleteşti, adunate în curs de veacuri prin munca ordonată a unei Societăţi europene naţionaliste şi creştine; această presă a aruncat valuri de bafire asupra statelor din Orient şi în special asupra României, arătându-ne medievali până la obscurantism şi cruzi până la sălbăticie, pentru simplul motiv că ţara noastră este antisemită: adică s'a apărat şi se apără contra invaziei Jidanilor şi planului lor de a pune stăpânire pe bogăţiile şi sufletele noastre, înjugându-ne ca sclavi la politica lor exclusivistă, de dominaţiune absolută.

Aceeaş politică antisemită de apărare naţională şi creştină, o duce astăzi, spre înălţimile puterii, naţiunea germană, prin cei 6 milioane şi jumătate alegători.

Acum vă întreb: Ce aveţi de zis, gazetari Jidani depe tot întinsul continentelor civilizate? voi cari sistematic, cu ură şi mânie aţi bârfit România, şi mică, şi întregită, dela 1866 până în zilele noastre?

Politica zisă cuzistă a îmbrăţişat-o, cu entuziasm şi energie, poporul german. Oare neamul acesta nu are nici o cultură? nici o concepţie superioară de viaţă? nici o contribuţie la civilizaţia Europei? Nu a lucrat pe tărâmul ştiinţei, al literaturii, al gândirii, al legislaţiei, aducând valori nepreţuite în patrimoniul culturii omeneşti?

Ori câtă doză de venin şi ură neîmpăcată vă stă în fundul sufletului, nu puteţi afirma, Jidani de pretutindeni, că poporul german este incult ori retrograd. Şi totuşi acest popor este profund şi radical antisemit. Dovada: 14 Septemvrie 1930.

Antisemitismul lui este profund pentrucă profunde îi sunt rănile, pe care i le-a deschis şi adâncit neamul lui Iuda, în timpul cât a vieţuit în sânul naţiei germane, care nu a cunoscut puterea corasivă şi subversivă a Iudeului făţarnic.

Antisemitismul german din 1930 este radical în soluţiile lui, pentrucă naţia deplin luminată asupra cauzei eficiente a suferinţelor ei, este hotărîtă să scoată din sânul ei această cauză, pe Jidan, despre care un scriitor occidental a spus că este fons et origo omnium malorum. *Într'adevăr, concepţia partidului naţional-socialist aduce o notă nouă, originală, în stabilirea calităţii de cetăţean, şi anume: cetăţean* german este numai locuitorul de sânge german depe teritorul statului.

Jidanul, păstrându-şi naţionalitatea lui, fiinţa lui etnică deosebită, inalterabilă prin subterfugiul botezului, nu aparţine rassei germane şi deci nu poate fi nici cetăţean al statului german. Aceasta este consecinţa strict logică, curajoasă şi mântuitoare pentru viitorul naţiei lui, pe care o trage Hitler, urmat astăzi de toată muncitorimea şi de toată studenţimea Reich-ului.

Ce rezultă de aici? Jidanii vor fi priviţi ca streini şi trimişi ca

atari: dacă se poartă bine, adică modest și în acord cu propășirea nației, unde sunt simpli oaspeți, vor fi tolerați a-și continua așezarea lor de fapt; dacă nu vor fi trimiși peste granițe ca indezirabili.

Neavând calitatea de cetățeni, ei nu mai pot ocupa slujbe publice, nici în Reich, nici în statele cari îl compun, nici în administrația comunală. Germania, retrăgându-le cetățenia, dă în Europa semnalul de reparație a profundei greșeli, comisă de toate statele europene de a le fi acordat, în răstimpul dela marea revoluție franceză până la pacea dela Versailles, drepturi politice, de care Jidanii au abuzat în profitul exclusiv al rassei lor, distrugând structura politică, socială și morală a statelor creștine.

Această reparare a greșelii istorice, așteaptă națiunea germană dela Adolf Hitler, pentru ca în urmă celelalte națiuni, amenințate de aceeaș primejdie, — să aplice aceeaș soluție, menită să asigure o liniștită desvoltare prosperă a statelor din Orientul Europei. Aplicarea nu-i ușoară. Da.

Dar după o lungă experiență și o îndelungată pătrundere a principiului de eliminare a Jidanilor, cu toate greutățile și riscurile ce-i comportă executarea, partidul național-socialist a ajuns la convingerea că necesitatea de mântuire a țării impune înfruntarea oricărui risc. A avut dreptate adâncă, istorică, eternă, cardinalul de Retz când scria: „Ce qui est nécessaire, n'est jamais hasardeux“.

I. C. CĂTUNEANU.

O statistică îngrijorătoare

„Justiţie“ şi „dreptate“

Circulara Ministerului de Justiție, dată în urma cercetărilor făcute în chestia mișcărilor țărănești din Bucovina, a desvăluit o stare de lucruri într'adevăr alarmantă, anume: *complicitatea organelor justiției în despoiarea țăranilor de avutul lor.*

Ne găsim în fața faptului: că organele justiției în loc să-i apere pe țărani împotriva cămătarilor, aplicând cu severitate legea contra cămătăritului, aceste organe au îngreuiat situația țăranilor datornici, urcând cheltuielile într'un mod revoltător. Prin urmare: de zece ani de zile țăranii din Bucovina au fost lipsiți de scutul judecătorilor împotriva bandelor de cămătari, cari s'au așezat la sate și au stors și măduva din oasele frânte de muncă ale țăranilor.

Dar vom înțelege mai bine acest fapt dacă vom ști că avocații din Bucovina sunt, în majoritate covârșitoare, Jidani. Deci: țăranii sunt fără apărare în fața instanțelor judecătorești. Presupunând chiar că toți judecătorii ar fi Români, faptul că avocații sunt Jidani, ar cumpeni destul de greu în paguba țăranilor.

Dar în *Bucovina* sunt 77 judecători Români (dintre cari 14 la Curtea de Apel) și 94 minoritari (27 Jidani, 46 Germani, 17 Ucraineni, 3 Poloni și 1 Armean). La *judecătoria Suceava* de pildă avem 2 Români, 3 Germani și 2 Jidani; la *judecătoria Rădăuți:* 2 Români, 3 Germani, 3 Jidani; la *Tribunalul Suceava:* 6 Români, 3 Ucraineni, 3 Jidani, 3 Germani, 1 Armean; la *Tribunalul Rădăuți:* 3 Români, 4 Germani, 1 Jidani, și așa mai departe.

In acest fel sunt împărțiți judecătorii în Bucovina; iar cea mai nouă faptă național-țărănistă a fost ultima mișcare în magistratură, în care au fost numiți consilieri de curte 4 Români, 6 Germani *10 Jidani*, 3 Ucraineni iar *10 Români cari aveau aceleași drepturi n'au fost numiți.*

Se afirmă că cei 10 magistrați Români bucovineni au „cazier“ care trebue încă cercetat. E cam izbitor faptul că tocmai 10 Români au „cazier“, pe când toți minoritarii sunt „honorige Richter“, cum zicea un ziar jidovesc din Cernăuți. Aceste caziere au un cântec special, care trebue căutat odată pentru a face lumină în magistratura bucovineană.

Dar să ne întoarcem la problema noastră. Dată fiind această „structură etnică“ a judecătoriilor bucovinene mai putem spera ca țăranii să găsească, în judecători, apărători ai intereselor lor? Presupunem, se'nțelege, că toți judecătorii sunt cinstiți și obiectivi. Cu toate aceste, „obiectivitatea“ nu ajunge pentru a face „dreptate“. *Rolul social* al judecătorului cere calități și dispoziții sufletești cari trec peste simpla obiectivitate. Dacă am presupune, prin absurd, că pentru a avea magistrați obiectivi, noi am importa Englezi sau Olandezi, atunci într'o luptă economică, cum este cea între țărănimea noastră și Jidanii cămătari, ar hotărî litera legii. Dacă legea ar opri jefuirea țărănimii, cămătarii ar intra la pușcărie, iar în caz contrar țăranii ar trebui să emigreze sau să muncească ca robi pe moșiile Jidanilor. Astfel se prezintă situația când în această luptă judecătorii sunt Jidani, iar legea lasă frâu liber exploatării cămătărești, și altfel dacă judecătorii ar fi Români și ar găsi mijloace legale să pună frâu acestei exploatări.

Prin urmare Ministrul Justiției ar face bine să studieze mai deaproape această problemă și să vadă dacă nu e cazul să restabilească prestigiul magistraturii din Bucovina. Dacă și magistratura va ajunge un instrument în mâinile minoritarilor, Bucovina va deveni repede un cimitir al Românismului. Noi vom da atenție acestei probleme și vom analiza-o mai deaproape, căci ea a ajuns în Bucovina o problemă foarte delicată și complexă. Increderea populației românești în „dreptatea“ judecătorilor a scăzut într'un mod îngrijitor și tot mai mult se înrădăcinează credința, că „măciuca“ singură mai poate face dreptate.

In mișcarea țăranilor din sudul Bucovinei trebue să desprindem și acest element: slăbirea încrederii în justiție. Măsurile pentru îndreptarea răului nu trebue să se limiteze la circulare teoretice, ci ele trebue să schimbe spiritul judecătorilor. Și această schimbare nu poate rezulta decât dintr'o radicală schimbare a structurii „etnice“ și morale a corpului magistraților.

TRAIAN BRĂILEANU
Prof. univ. — Cernăuți.

Corespondenţă din Făgăraş

Conferinţă interzisă sub Guvernul „legalităţii"

Domnule Director,

Studenţimea română creştină făgărăşană din Bucureşti şi Cluj, Vă roagă să binevoiţi a publica în ziarul D-Voastră următoarele:

Studenţimea română creştină din Ţara Făgăraşului, a invitat pe D-nul Profesor Universitar *I. C. Cătuneanu* să conferenţieze în capitala judeţului Făgăraş, în ziua de 7 Septembrie 1930. Impotriva Constituţiei şi a oricărei legi, Prefectura judeţului a găsit de cuviinţă să oprească conferinţa în ultimul moment, împiedecând astfel venirea Profesorului Cătuneanu. O mare mulţime aştepta dimineaţa sosirea distinsului conferenţiar. Au fost Români ce au străbătut zeci de kilometri, numai să aibă prilejul rar de a asculta cuvântul ilustrului profesor. Truda le-a fost zadarnică, căci în loc de conferinţă au găsit patrule de jandarmi, circulând pe străzi. Toate acestea s'au întâmplat din cauza informaţiilor tendenţioase, pe care D-nul Prefect le-a primit dela şeful său de cabinet, *Evreul* Florescu(?), pretins student şi Român, dar care nu poate dovedi prin nici un fel de act aceste două calităţi.

Protestăm cu legitimă indignare împotriva măsurii abuzive ce s'a luat, răpindu-ne astfel, rara ocaziune de a asculta o conferinţă de înaltă intelectualitate şi vrem să ştie şi cei care nu ştiu că atunci când Profesorul I. C. Cătuneanu era oprit prin forţă poliţienească să ţină la Făgăraş o conferinţă despre Kogălniceanu, la Galaţi aceeaş forţă poliţienească susţine pe trădătorul Stere să-şi ţină conferinţa despre: „Evreii în destinul omenirii".

Domnului Profesor I. C. Cătuneanu îi exprimăm sincerul nostru regret pentru cele întâmplate şi aşteptăm alături de D-Sa *vremuri când legile Ţării vor fi egale pentru toţi.*

Primiţi, Domnule Director, mulţumirile noastre şi încredinţarea deosebitei stime:

Făgăraş, 16 Septemvrie 1930.

GH. CĂBUZ — *Cluj.*
V. MATEIAŞ — *Bucureşti.*

Domniei-Sale Domnului Director al revistei „Infrăţirea Românească" CLUJ.

* * *

Studenţimea română creştină din Ţara Făgăraşului, a expediat M. S. Regelui, cu ocazia interzicerii conferinţei D-lui Profesor I. C. Cătuneanu, următoarea telegramă:

„Studenţimea română creştină din Ţara Făgăraşului, împiedecată de a primi în mijlocul său pe Profesorul I. C. Cătuneanu, invitat pentru a conferenţia în ziua de 7 Septemvrie, doreşte dela Majestatea Sa întronarea domniei legilor pentru toţi.

Sire. Vă urăm viaţă lungă şi domnie rodnică.

Studenţimea făgărăşană".

* * *

Iar Ministerului de Interne s'a trimis următorul protest:

„Domnule Ministru,

Studenţimea română creştină din Ţara Făgăraşului, are onoare a înainta Onor. Minister următorul

PROTEST:

Pe ziua de 7 Septemvrie a. c. a fost invitat din partea studenţimei făgărăşene D-l Profesor I. C. Cătuneanu dela Universitatea din Cluj, pentru a ţine o conferinţă în sala „Transivania" din oraşul Făgăraş.

Procedând în acest chip, nu ne-am gândit că vom depăşi cadrele legale. Distinsul Profesor I. C. Cătuneanu a ţinut numeroase conferinţe prin oraşele ardelene fără ca să fie împiedecat. Afară de aceasta, nu există text de lege care să împiedice ţinerea unei conferinţe, libertatea cuvântului fiind garantată de Constituţie. Ori, Prefectura de Făgăraş, nesocotind aceste lucruri, a găsit cu cale să interzică conferinţa în ultimul moment, Sâmbătă 6 Septemvrie, la ora 5 d. m. A doua zi la amiazi, ni se comunică aprobarea conferinţei din partea Ministerului de Interne, tocmai atunci când se ştia că Profesorul Cătuneanu nu mai poate veni. Felul acesta de a proceda a provocat o legitimă indignare în opinia publică din Făgăraş. Prefectura ia o măsură abuzivă, cu dela sine putere, pentru ca apoi ordinul său să fie anulat de Minister. Nu ne îndoim de buna credinţă a D-lui Prefect. Insă D-Sa a fost tendenţios informat de către Şeful de cabinet al D-Sale, Evreul Florescu şi de Poliţia locală.

Domnule Ministru, studenţimea făgărăşană, lovită în sentimentele sale româneşti, alături de publicul românesc făgărăşan,

1.) protestează cu tărie împotriva împiedicării acestei conferinţe paşnice;

2.) protestează împotriva menţinerii ca Şef de cabinet la o Prefectură de judeţ curat românesc, a unui Evreu ce se pretinde Român şi student, dar care nu poate face dovada acestor două calităţi cu nici un fel de act;

3.) protestează împotriva măsurii abuzive a Domnului Poliţai al oraşului Făgăraş, care a pretins cheile unei săli particulare, *„Transilvania", în care urma să se ţină conferinţa.*

Domnule Ministru, nu prin astfel de măsuri se asigură respectul legilor şi ordinea publică, într'o ţară în care toate organizaţiunile ce privesc peste graniţă au toate libertăţile, iar Românii autohtoni sunt opriţi în manifestările lor.

In aşteptarea sancţionării abuzurilor săvârşite cu această ocaziune şi a întrării în legalitate, primiţi, Vă rugăm, Domnule Ministru, asigurarea stimei noastre".

Făgăraş, 16 Septemvrie 1930.

Presedintele Cercului stud. făgărăşeni-Bucureşti.
V. MATEIAN
— Bucureşti. —

Preşedintele Cercului stud. făgărăşeni-Cluj
GH. CĂBUZ
— Cluj. —

Numirea notarilor comunali români

Notarii comunali, prin punerea în aplicare a legii pentru organizarea administraţiei locale, devenind din funcţionari de stat, conform art. 178 din această lege, urmează a fi numiţi de consiliile comunale şi confirmaţi de Directorul Ministerial.

In unele judeţe au şi fost numiţi toţi notarii. In altele unde politica şi de data aceasta şi-a jucat rolul său un mare număr de notari români stabili, definitivi, cu drepturi câştigate, cu un serviciu de 10—20 ani, nu au fost numiţi fiind înlocuiţi cu străini, în deo-

sebi Jidani și așa au rămas fără posturi, găsindu-se în cea mai neagră mizerie împreună cu familiile lor.

Este de menționat, că dintre notarii români, tocmai aceia nu au fost numiți cari și-au îndeplinit cu zel și conștiențiozitate, serviciul, având în vedere mai presus de toate interesele neamului românesc, fapt ce nu convenea dușmanilor neamului nostru.

Legiuitorul legii administrative a uitat de soartea acestor slujbași, cari nefiind confirmați prin efectul legii, au rămas ca să fie apreciați de consiliile comunale compuse în mare parte din analfabeți și minoritari, cari nu știu și nici nu sunt capabili să aprecieze cunoștințele unui om cu calificația notarului.

Din această cauză, o mare parte dintre cei mai vrednici notari români, cu o praxă îndelungată în cariera administrativă, au fost scoși în mod abuziv din posturile avute, fiind înlocuiți cu toți perciunații din care motiv administrația rurală a început să sufere fără ca cei în drept să intervină pentru înlăturarea acestui rău, care este în detrimentul administrației noastre comunale ce formează baza și fundamentul administrației și a statului.

Carul administrației a 'nceput să scârțâe.

Azi la admiterea în funcțiuni publice în loc să se pretindă calificație și cunoștințe profesionale, se examinează aportul politic adus de concurent.

In o atare situație nu ne vom mira dacă în curând toate funcțiunile publice vor fi ocupate de drojdia societății dându-se loc la fraude, distrugerea averilor publice și șicanarea populației.

Credem că ar trebui să se dea o mai mare importanță administrației țării din care trebuie scoși toți nechemații și favoriții politici, cari nu întrunesc condițiunile de admisibilitate.

Numai când se va face o selecționare justă a corpului funcționăresc și vor fi înlăturați toți Jidanii din administrația țării, vom avea o administrație bună și *un corp de funcționari disciplinați și bine salarizați.*

Până vor fi menținuți favorizații și perciunații, cari ocupă funcțiuni publice pentru distrucție, iar nu pentru interesul serviciului, administrația țării noastre va suferi.

Credem că selecționarea funcționarilor publici este o datorie de căpetenie a actualului guvern, așa după cum și-a propus în opoziție, iar nu după cum procedează dela venirea la putere.

Cei ce se interesează de soartea administrației comunelor rurale să se coboare în mijlocul populației, dela care vor afla haosul ce domnește în administrația noastră dela țară, unde primarii regimului și notarii jidani își fac de cap, fără a fi conturbați de nimeni.

Ministerul de Interne ar trebui să intervină pentru a salva ceeace ar mai fi de salvat.

Vom mai reveni.

N. PĂTRUȚ PĂRĂUȚEANU.

Parlamentul fără cruce

In ședința Camerei dela 17 Maiu 1930, Dl. Ministru Madgearu răspunde profesorului deputat A. C. Cuza, — care susține pe bună dreptate că, religia Jidovilor este criminală, — următoarele:

„Atrag atenția biuroului Camerei, că chestiunea de doctrine religoase nu poate fi discutată în Parlament" (aplauze).

Ei bine, aceasta mai mult ca oricând, dovedește că Parlamentul este fără cruce, pornind a dovedi cu însași realitatea lucrurilor. Cine s'a dus vr'o dată în Parlament, nu numai că a rămas profund isbit de atmosfera plină de păgână trăire a parlamentarilor, dar nu a observat măcar un obiect prin care să se arate că Hristos sălășluește aci.. Vei vedea chipuri cioplite de oameni muritori, — cari Dumnezeu știe cum le-a fost viața, — că stau agățați în perete ca să ne arate nouă, urmașilor, pe făuritorii de idealuri ai Românilor.

Dar, spre nenorocirea acestui popor, care a fost uitat tocmai în ceeace a avut și va avea mai scump religia strămoșilor săi, a fost nu numai insultat prin viața de necreștini pe care mulți au dus-o, ci le-a fost chiar nesocotită până la desființare, de idoleasca lor concepție, ce au avut-o, despre religia Românilor drept măritoare de răsărit.

Parlamentul este fără cruce și fără chipul Mântuitorului, isgonit de necredincioși și francmasoni. De vom cerceta compunerea mai a tuturor guvernelor perindate la cârma țării, vom găsi totdeauna oameni certați cu religia strămoșilor lor, deși poate la botez au fost scăldați cu asigurări de trăitori și apărători ai religiei creștine.

Aceasta e urmarea că, Dl. Madgearu depe banca minsterială spune: „nu trebue să se discute despre religie", cu aceasta dând apă la moara religiei Jidovilor, care a rămas criminală prin lupta pe care o duce de 1930 ani contra creștinismului, pe care îl consideră ca pe o sectă a Iudaismului. „Cabala" iudaică e plină de dogme criminale, pe care un ministru „creștin" o apără pentrucă nu știe ce este, dându-ne spectacolul păgân de verificare a sufletului său. De i-am verifica pe toți aproape, i-am găsi înfrățiți cu sentimentele păgâne ale ministrului, căci vedem aplauzele majoritarilor, ce cred la fel, strângându-ne sufletul de durere când ne gândim că, printre ei sunt și preoți deputați, ce și-au uitat rolul ca oriunde ar fi, să-l apere pe Hristos și Biserica cea Sfântă a Sa.

Degeaba trec parlamentarii pe lângă Sf. Mitropolie, nici unul măcar, nu se gândește ca înainte de a vorbi în Parlament, să ceară ajutorul lui D-zeu, întru vindecarea nevoilor multe, pe care el (deputatul și senatorul) e sorocit să le înlăture prin bune legiuiri, făcute în spirit creștin, nu talmudic. Incă o dovadă că Parlamentul e fără cruce, dovedindu-se din ce în ce mai mult că, mai repede ar așeza pe frontispiciul lui steaua cu șase colțuri a lui Izrael, decât crucea Mântuitorului jertfit pe Golgota.

D-lor Miniștri și deputați, gândiți-vă că sunteți creștini mai întâi, apoi parlamentari, lăsând pe bunul și creștinul A. C. Cuza să lămurească pe deplin criminalitatea religiei jidovești, care se rezumă în dictonul: „Tob. șebegoim harog", *adecă „pe cel mai bun dintre creștini, ucide-l".*

Diacon I. Popescu-Mozăceni
— Bucuresti. —

Prin Ţara Moţilor

Cu ocazia Congresului Uniunei Femeilor Române

Congresul Uniunei Femeilor Române s'a ţinut anul acesta în Ţara moţilor cu ocazia jubileului de 50 ani al Reuniunei Femeilor Române din Abrud, înfiinţată de marele patriote *Ana Gal* şi *Ana Filip*.

Distinsa Doamnă *Borza*, preşedinta acestei vechi Societăţi abrudene, împreună cu comitetul, a organizat admirabil Congresul, învingând toate greutăţile ce li s'au pus în cale, aşa fel că toate delegatele diferitelor societăţi din ţară, au fost primite şi găzduite cu inima deschisă şi cu dragostea de soră.

Reuniunea Femeilor Creştine din Cluj a fost reprezentată prin dna *Elena Popp Hossu Longin* de Băseşti, preşedintă de onoare, prin dna *Maria Bariţiu, Ida Breban* şi subsemnata.

Cu acest prilej am putut constata, cu multă bucurie, că în toată ţara cele 100 de societăţi femenine federate în Uniune, muncesc în mod pozitiv şi dau rezultate admirabile în raport cu criza morală şi materială în care ne zbatem, fiindcă această muncă e depusă cu plăcere şi izvoreşte din dorinţa de a uşura suferinţa şi amarul celor fără de putere şi fără stăruinţi şi care totuşi merită toată atenţia.

Acţiunea femeii neînrolată în partidele politice, în vremurile acestea grele, e salutară, oricât de modestă ar fi; la ea se constată idealism şi dorinţa de a apăra sufletul, trupul şi moralul.

Ce va fi însă atunci când şi femeile vor fi înrolate în partidele politice? Va creşte răul, se va mări massa parazitarilor şi pacostea va creşte pe capul ţării.

De aceea am susţinut, totdeauna, cu toată energia, ca femeea având numai drepturi administrative să rămână grupată într'o grupare femenină, care ca grupare să se alăture la persoanele, ce luptă pentru realizarea unor fapte spre folosul comunei ori a judeţului în care locuesc. Am vorbit cu persoane foarte distinse din Abrud dotate cu o cultură şi educaţie remarcabilă şi mi-au confirmat că din cauza politicei, acele câteva familii mai răsărite din Abrud, au ajuns să se urască de moarte.

*

In programul Congresului se prevedea şi vizitarea diferitelor instituţii, între cari remarc *Şcoala Normală de Invăţători*. In faţă o grădină suberbă, animale selbatice adăpostite în cuşti de lemn ori de fier — material didactic pentru zoologie —; în interiorul clădirei spaţioase, admirabil aranjate, în dulapuri de sticlă, mineralele aflătoare atât în Munţii Apuseni, cât şi în alte părţi ale României; apoi un muzeu istoric emoţionant, ce conţine diferite obiecte de ale lui Avram Iancu şi altele din istoria martirilor neamului; o colecţie de diferite specii şi culori de marmoră, ce se află în munţii noştri.

Intreaga această organizaţie se datoreşte agerului şi distinsului director al Şcoalei Normale dl *Micu*, care cu drept cuvânt merită cea mai mare admiraţie şi serveşte de exemplu.

Şcoala Normală însă este desfiinţată şi înlocuită cu un gimnaziu cu 3 clase şi ca culme, acest institut românesc se transferă la Târgul-Mureş sub formă de clase paralele la Şcoala Normală de acolo.

Indignate de această veste, ridicăm aceasta chestiune în Congres şi obţinem promisiunea dela dl. Director Ministerial al Ardealului şi dela Preşedintele Camerei, ca şi pe mai departe, Şcoala Normală din Abrud, să rămână aci, spre luminarea Moţilor. Notez că şcoala are şi clădire proprie, pentru internat şi 120 de burse.

Tot în acest edificiu al Şcoalei Normale de Invăţători este reprezentat în miniatură şi modul scoaterei aurului şi curăţirea lui.

*

Minerii din Ţara Moţilor se plâng că statul nu-i ajută prin împrumuturi cu procente mici, ca să poată perfecţiona metodele de curăţirea aurului şi praful de puşcă; materia explosibilă cu care lucrează s'a scumpit enorm.

Prin mijloacele moderne de extragere a aurului acesta iese foarte curat şi nu se pierde nimic din el. Se face şi economie cu materialul ce se întrebuinţează pentru adunarea aurului, care este argintul viu.

Pentru aceste instalaţii ar fi nevoie de 50,000.000 lei, cari dacă ar fi daţi cu amortizare, prin ajutorul Statului — banca noastră naţională şi-ar reface stocul metalic, valuta ar creşte şi nu am mai avea nevoie să ne umilim şi să vindem la străini toate veniturile Statului.

La *Roşia*, dacă fiecare nucleu închegat ar fi ajutat cu 20—30.000 lei, s'ar putea şi intensifica producţia aurului, şi-ar putea avea de lucru şi oamenii care astăzi ne având unde munci emigrează în alte ţări.

Dl. *Dr. Ciobanu* din Timişoara, originar dela Roşia, a promis în plin Congres că va ajuta cu acea sumă pe băesi, dacă Statul îi ignorează şi nu le vine în ajutor.

Dacă politicianii noştri ar fi animaţi de dorinţa de a face bine şi de a îndrepta mizeria în care se zbate muncitorul român dela sate, atunci ei ar cutreera România în lung şi în lat, ar analiza şi studia nevoile şi ar găsi mijloacele de îndreptare pentru fiecare regiune. Dar spre marea durere, miniştrii şi tot angrenajul politic, se mărginesc să stea la birouri, să primească vizitele partizanilor lor politici, să le asculte pretenţiunile de cele mai multe ori nejuste şi să le aducă la îndeplinire în raport cu rolul şi rangul ce-l are în partid.

La *Câmpeni*, 20 km. de Abrud, este o fabrică de jucării înzestrată cu fel de fel de unelte; au şi motor Diesel. Spre marea noastră mirare constatăm că şi această şcoală este desfiinţată şi în locul ei va fi înfiinţată o lăptărie — la un loc unde nu este destulă păşune.

Fiul de Moţ prin ereditate are dexteritatea lucrului lemnului, deci este cum nu se poate mai bine plasat acest atelier. Am rămas surprinsă de lucrurile în adevăr artistice care se lucrează în acea şcoală.

Soţia directorului diplomată dela Paris, în lucrarea pielei, metalului şi lemnului, cu un mare gust artistic, ne-a povestit că din nimic au înfiinţat acest frumos atelier, pe care azi statul îl desfiinţează.

Dece? are vre-un sens să strici, tot ce e bun, dela locul lui şi să nu pui nimic în loc?

*

Societatea „*Reuniunea Femeilor Creştine*“ din Cluj, afară de acţiunea sa filantropică şi Naţională prezentată în raportul anual, s'a preocupat în cursul anului şi de următoarele chestiuni:

Inactivarea Fundaţiunei defunctelor *Ioana Bădilă* şi *Ioana Moldovanu,* apoi de soarta urmaşilor victimelor luptelor pentru Unire din *Tranis;* chestia unui monument pentru eroinele şi martirele neamului. nutrit de Societatea Surorilor de Crucea Albă din Cluj; în urmă de dureroasa chestiune a lentei agonii ce ameninţă Ţara Moţilor atât la Someş, la Criş, cât şi pe Arieş.

Găsind că aceste chestiuni sunt vrednice de adeziunea tuturor femeilor române întrunite, Soc. Reuniunea Femeilor Creştine din Cluj, roagă Congresul să binevoiască a vota şi următoarele puncte în moţiune:

1. Congresul roagă Asociaţia pentru literatura şi cultura poporului român, ca în sensul testamentelor marelor fondatoare Ioana Bădilă născută Moldovanu şi a mamei sale Ioana Moldovanu născută Farcaş, ambele de obârşie din Ţara Moţilor să se inactiveze fundaţiunea întru memoria lui Dumitru Moldovan, prin întemeierea unui Internat pentru Studenţii români din Cluj, folosindu-se pentru acest scop terenurile de care dispune „Astra" în Cluj, pe temeiul fundaţiunii Ion Petran, destinat tot pentru studenti, în Strada Bisericii Ortodoxe, în apropierea Universităţii.

2. Congresul hotărăşte să vină în ajutorul urmaşilor martirilor din Ţara Moţilor, şi mai ales a celor 40 de Moţi şi 4 Moţoaice arşi pe rug la 8 Noembrie 1918 cu prilejul Revoluţiei din Transilvania, pentru Unire, precum şi a familiei Preotului asasinat din Crişţiş, Ioan Opriş, *în 3 Noembrie 1918. Congresul Uniunei primeşte încredinţarea de a apela şi la guvern şi la colecta publică, pentru constituirea unui fond apreciabil.*

3. Uniunea să binevoiască a saluta prin Congresul său iniţiativa Societăţii Cununa Surorilor de Cruce Albă din Cluj, pentru ridicarea unui monument eroinei Pelagia Roşu *din Ţara Moţilor, martirei* Elena Hotăran *din Şiria şi eroinei* Ecaterina Theodoroiu *din Oltenia.*

Pentru a manifesta unirea sufletească a tuturor Românilor şi admiraţia posterităţii faţă de Eroinele şi Martirele Neamului din toate colţurile Ţării Româneşti, unită pe veci, închegată şi cu sângele femeilor române. Uniunea încredinţează Comitetul de a veni în acest scop în ajutorul Societăţii Surorilor de Crucea Albă din Cluj.

4. Congresul aşteaptă dela toate guvernele Ţării Româneşti să salveze printr'un sistem bugetar potrivit, economic, cultural, filantropic şi administrativ — din lenta agonie, întreaga Ţara Moţilor şi să sprijine efectiv revendicaţiunile formulate de Frăţia de Cruce din Ţara Moţilor, executând în acelaş timp programul votat de guvern în 1927 adaptându-l şi întregindu-l referitor la toate problemele arzătoare ale existenţei Moţilor.

* * *

Iar Frăţia de cruce din Ţara Moţilor, a înaintat următoarea adresă:

„Venerată Doamnă Prezidentă de Onoare,

Străvechiul nostru legământ, din care altă dată făceau parte nemuritorii noştri, Horia şi Iancu, cu soţii lor, Căpitanii, Prefecţii şi Tribunii, reorganizându-se V'a proclamat:

Prezidentă de Onoare

a Frăţiei de Cruce din Ţara Moţilor şi apelează cu devotament la preţiosul Dv., concurs pentru salvarea Ţării Moţilor, unde Uniunea Femeilor Române, ce conduceţi atât de luminat şi patriotic, îşi ţine Congresul.

Consiliul nostru suprem a hotărît să-şi manifesteze via sa satisfacţiune, pentrucă Vă faceţi dorita intrare în colţul nostru de Ţară, leagănul conştiinţei naţionale dinamice din Ardeal, acoperit de sânge, foc şi lacrămi în trecut, şi brăzdat de suferinţe fără sfârşit şi în epoca de faţă a Sfintei Uniri, pentru care a luptat cu eroii şi martirii săi în frunte cu cei patruzeci de Moţi şi patru Moţoaice, arşi pe rug la Beliş. în 8 Noemvrie 1918. urmând cortegiul lor sinistru Dna Elena Dr. Hotăranu cu soţii şi soaţele sale, trecuţi la veşnicie, între chinuri.

Toată Ţara Moţilor aşteaptă cu înfrigurare dreptate şi înţelegere dela România Mare, întregită şi cu sângele şi cu pilda Moţilor.

In acest înţeles salutând Congresul din inimile noastre credincioase, Vă exprimăm calda noastră recunoştinţă, pentru constantul interesc ce aţi manifestat faţă de Ţară Moţilor şi pentru contribuţia ce ne-aţi dat cu largă inimă românească, mai pe urmă ajutându-ne în lupta pentru revendicarea Spitalului Crucei Roşiii Maghiare din Cluj, ca spital destinat de M. S. Regina Maria Mărita noastră Protectoare, în favorul Ţării Moţilor, cea mai părăsită sub raportul asistenţei sociale a I. O. V., bântuiţi de mizerie şi boli constituţionale.

Apelăm să rostiţi eloquentul Domniei Voastre cuvânt, ce a făcut să vibreze întotdeauna sufletele româneşti, şi să binevoiţi a determina votarea unei moţiuni pentru Ţara Moţilor ameninţată de primejdia unei lente agonii. Umbrele eroinelor şi martirelor dela Mărişel, Bucium, După piatră şi Beliş în frunte cu Pelagia Roşu, Vă privesc şi aşteaptă.

Primiţi Vă rugăm asigurarea profundului nostru devotament.

In numele Consiliului Suprem.

Tribun:

Prim Preşedinte.

(s. s.) Dr. Amos Frâncu.

Secretar general:

(s. s.) Dr. Virgil E. Şortan.

Şi totuşi în moţiune, cu toate că s'a cerut inzistent. nu s'a introdus.

Dr. ELENA BRATU.

— Cluj. —

† Părintele Valeriu Petru Maior

Nu vremurile sunt sub om, ci bietul om e sub vremuri. Câtă dreptate avea cronicarul!

In noianul luptelor politice de astăzi, rar de mai găseşti un suflet idealist, care să privească, cu obiectivitate, nesfârşitele frământări dela noi, fără să fie tentat de şansele unei rapide îmbogăţiri sau măriri.

Un asfel de suflet a fost Părintele VALERIU PETRU MAIOR. Urmaş al unei familii, care printre rudele ascendente numără şi pe istoricul al cărui nume îl poartă, preotul Valeriu Petru Maior a înţeles să-şi facă datoria de adevărat Român, şi în afară de biserică. Venit abia de trei ani în comuna Lăscud, jud. Târnava-mică, **unde erau unele neînţelegeri de ordin material cu privire la parohie, preotul dupăce a liniştit totul, s'a gândit să dea sfaturi poporenilor săi şi în domeniul politic. Acum sunt câteva săptămâni, într'o Duminecă, şi-a adunat poporenii şi împreună cu un student din comună, au înfiinţat organizaţia „cuzistă", (între primele în Târnava-mică), în care s'au înscris aproape toţi sătenii.**

Deşi bolnav, s'a gândit să facă o intensă propagandă prin comunele învecinate, să arate poporului adevărul, cum spunea.

Cât de convins a fost asupra ideilor L. A. N. C., poate dovedi următorul fapt: pe când era bolnav l-am cercetat; într'o clipă de luciditate m'a recunoscut; primul cuvânt i-a fost: „cum stăm cu cuzismul"?

A murit în 13 Septemvrie în Tg.-Mureş, unde a şi fost înmormântat, petrecut la groapă de îndurerata-i familie, rude şi săteni.

Poporenii din Lăscud, dimpreună cu toţi luptătorii naţionalişti-creştinii, îi aduc şi pe această cale ultimul salut. Fie-i ţărâna uşoară!

T. VLAD.

— Târnava mică. —

Un document senzaţional

Jidanii între ei

Chestia jurământului fals depus de Jidani în faţa autorităţilor creştine

Reproducem mai jos următoarele plângere:

„Către Onoratul

PARCHET AL TRIBUNALULUI LUI CLUJ.

DENUNŢ PENAL.

Inaintat de:

ISAC BERGFELD dom. în Cluj, Piaţa Abatoriu, repr. prin Dr. Cornel Anca şi Ioan Muică advocat din Cluj.

Acuzaţilor:

1.) ACHIBA GLASNER, dom. Cluj.
2.) NAGYFALUDI SANDOR.
3.) STEIN ABRAHAM MOISE.
4.) ROTTER HASCHEL.
5.) IZSAK SIMON dom. în Cluj.

Pentru crimele prev. în art. 215—222 C. P.

„Onorat Parchet,

„In ziarul „Déli Hirlap", apărut în Cluj, am publicat o serie întreagă de articole prin cari am arătat faptele condamnabile ale acuzatului *Akiba Glasner* primrabinerul ortodox din Cluj, şi a complicilor lui, însă fiind publicat în limba maghiară, a trecut neobservat de D-voastră şi cred că din acest motiv nu V'aţi sesizat din oficiu, cum însă prin aceste fapte am fost prejudiciat foarte grav, sunt silit a mă adresa D-Voastră prin acest

DENUNŢ PENAL

„In contra lui *Akiba Glasner prim-rabin* ortodox din Cluj, *Stein Abraham sub-rabin* sefard dom. în Cluj, Piaţa Mihai Viteazul 14, *Nagyfaludi Sàndor* Cluj, Piaţa Mihai Viteazul 30, *Haschel Rotter* la Fabrica de spirt „Hirsch" din Calea Traian şi *Izsak Simon* dom. în Cluj Str. Macelarilor No. 3, pentru crimele de mărturie mincinoasă şi agent provocator la aceasta, prev. şi pen. de art. 215 şi urm. 222 al. II. din codul penal Ard., comise în următorul mod:

„Subsemnatul am fost reprezentat de *Dr. Emil Jakobi* în mai multe cauze, iar când i-am cerut desocotirea, n'a vrut să mi-o facă. In urma acestora i-am scris o scrisoare şi l-am tras la răspundere. Pe baza acestei scrisori, pe care a tradus-o fals, m'a dat în judecată pentru calomnie, însă am fost achitat. Pentru a se vedea în amănunt această afacere, alătur ziarul din 20 Mai 1930.

„Pentru evitarea unui proces, l-am chemat în faţa unei Judecătorii de arbitrii, compusă din *Akiba Glasner* preşedinte, *Dr. Hugo Roth* şi *Fried Lazar* rabbin ca arbitrii. In cursul procesului s'a dispus ascultarea mea sub jurământ, fără a se lua la Proces-Verbal, iar pe când s'a luat la cuprins, în scris, de către Dl. Akiba Glasner, era vorba ca Dr. Jakobi să se asculte sub jurământ, deşi era evident că se cerea jurământul lui asupra unei împrejurări mincinoase. Fried Lazar n'a vrut să semneze procesul verbal falsificat, din motivul, că era de părere că nu este admisibil să i se ia jurământul numai atunci când este evident că va jura fals, nici chiar unui Evreu, în faţa instanţelor judiciare creştine. Deşi acuzatul Akiba Glasner era de părere şi *propagă şi azi între Evrei că jurământul din faţa instanţelor creştine nu obligă, şi chiar fals fiind, nu-i păcat.*

„In urma acestei chestiuni s'a iscat un conflict religios între Akiba Glasner şi Fried Lazar, asupra *temei, dacă este păcat sau nu jurământul mincinos făcut de un Evreu, în faţa instanţelor creştine sau nu este păcat,* conflict ce a fost supus unei comisiuni compusă din trei rabini şi anume *Kahan Leitis* rabin în Apahida, *Rosner Jehnde* prim-rabin din Secueni, jud. Bihor şi *H. Kinstlicher* prim-rabin din Sibiu, care comisiune a dat dreptul lui Lazar Fried că da, că este păcat jurământul mincinos depus de Evreu chiar şi în faţa instanţelor creştine. Ca dovadă prezint sentinţa şi comentarul. Cu toate acestea *Akiba Glasner continuă propagarea în sensul că nu este păcat jurământul fals depus de un Evreu în faţa instanţelor creştine.* Şi pentru a-şi putea susţine mai departe teza, a falsificat sentinţa în urma cărui fapt a fost nevoită comisiunea de Rabini să dea comentarul alăturat, prin care desminte pe Prea Sfinţia Sa Prim-rabin Akiba Glasner, deoarece sentinţa primă care nu vroia să compromită tagma Rabinilor, era făcută în termeni obscuri; chiar la rugămintea acuzatului. Iată la ce este capabil un prim-rabin. Ca dovadă, cer ascultarea celor trei rabini susarătaţi, care au format comisiunea de rabini pentru deciderea conflictului dintre acuzat şi Fried Lazar.

2.) Nici după acest comentar care a luminat pe deplin conflictul religios dând dreptate lui Fried Lazar, că adecă jurământul mincinos este păcat şi în cazul că a fost depus în faţa unei instanţe creştine, *Glasner Akiba n'a încetat să propage şi să instige pe Evrei a jura strâmb în faţa instanţelor creştine.* Ca dovadă predau următoarele:

„In urma unei afaceri cu lemne, am avut un proces cu acuzatul *Simon Izsàk* dom. în Cluj, str. Măcelarilor No. 3 pentru 10.000 lei cap. şi acc. Conform religiei noastre l-am chemat în faţa unei comisiune de arbitri compusă din rabinul *Stein Abraham* dom. în Cluj, Piaţa Mihai Viteazul No. 14, *Rozenberg Lazar* şi *Schmil Mar-*

morostein, arbitri în fața cărora am câștigat procesul, iar *Izsak Simon* s'a obligat că îmi va plăti suma de 10.000 lei. Drept plată acest Izsak Simon mi-a cesionat o creanță, ce afirmative avea el față de Rozemblatt Simion cumnatul său. In fine eu fiind dator lui Rozemblatt Simion, urma să compensăm creanțele.

„De fapt însă Rozemblatt nu era dator lui Izsak Simon cu nimic și astfel l-am chemat din nou în fața unei comisiuni pe Izsak Simon pentrucă m'a înșelat și nu mi-a plătit. Membrii comisiei de arbitri erau Akiba Glasner, Nàndor Nagyfaludi și Haschel Rotter, toți trei acuzați. In fața acestui comisiuni noi, Izsak s'a apărat din nou cu totul altfel de cum se apărase în fața primei comisiuni, și în urma acestora, s'a hotărât ascultarea sub jurământ alui Izsak Simon, sau întru cât n'ar accepta să se dovedească afirmațiunile ce le făcuse. Cu toate acestea acest pârât Izsak Simion, nici nu a jurat și nici nu a dovedit nimic, dar nu s'a mai prezentat la comisie și astfel comisia m'a îndrumat la *procesul ordinar din fața instanțelor creștine*. Am pus în curgere acest proces în fața Judecătoriei de Ocol Urbană Cluj însă nefiind nici eu de față nici reprezentantul meu Dr. Caba Vasile, am pierdut procesul din motivul că *toți martorii ascultați au depus fals, iar pârâtul Izsak Simion a și jurat fals*.

„Martorii au fost Akiba Glasner, Nagyfaludi Nandor și Rotter Haschel.

„Procesul azi se află în fața Onoratului Tribunal Cluj sub No. 736—1929 S. II, în curs de judecată. Ascultat fiind în fața Tribunalului, Stein Abraham sub-rabin, a depus și el fals, spunând că în procesul desbătut de el ca președinte, am pierdut eu. Ca dovadă că a depus fals prezint în traducere scrisoarea lui Stein Abraham, prin care dovedește că am câștigat procesul față de Izsak Simon. Totodată prezint scrisoarea arbitrului Rozemberg Lazar și cer ascultarea lui ca martor și că în urma acestui câștig de cauză Izsak Simion s'a obligat la plată respective mi-a cesionat creanța sa față de cumnatul său Rozemblatt Simion.

„In acest proces toți acuzații au depus fals.

„Față de depoziția lui Glasner, Nagyfaludi și Haschel Rotter și Izsak Simion, care a și jurat, prezint în traducere, deciziunea comisiei de arbitri, compusă din acești acuzați, semnată de ei, și din care se poate constata că au depus fals.

„De altfel din scrisorile acuzatului Stein Abraham alăturate în copie, rezultă că m'a amenințat înainte, că va depune fals".

„Pentru a se putea descoperi adevărul adevărat, în această cauză și ținând seama de *faptul că în urma propagandei nefaste, martorii Evrei, fără nici o mustrare de conștiinnță jură fals*, în baza art. 22 din Constituție

cu Onoare Vă rog, ca martorii să fie ascultați sub jurământ conform prescripțiunei religiei lor, deci martorii Evrei rog să fie ascultați în fața sfintei Thore cu prescripțiunile jurământului sever îmbrăcați în haină de mort.

„Având în vedere că este de interes obștesc și de ordine publică, de *a se pune capăt sistemului nenorocit de a se jura mincinos*, cererea mea de ase proceda după prescripțiunile religioase la luarea jurământului, cred că este și legală și bine motivată, în deosebi din motivul că Constituția fiind obligătoare pe întreaga țară proc pen. nu poate împiedeca interpretarea aceasta de a se aplica art. 22 pentru descoperirea adevărului.

„3.) Având în vedere că subsemnatul nu am vrut să cedez în fața teroarei ce au încercat să-mi facă acuzații, de un timp mai îndelungat, am fost pus sub un boicot religios, la început secret, mai pe urmă pe față. Până se ținea acest boicot în secret, am fost acuzat că în timpul răsboiului, eu ca spion român, am tradat pe un general Evreu, care afost arestat de Români. Dupăce însă am observat că nu mai cumpără dela mine nici un Evreu nimic și am aflat că sunt boicotat, am scos o broșură în care am arătat motivul adevărat pentru care acuzatul Akiba Glasner mă boicotează.

„După scoaterea acestei broșuri și dușmanii mei au ieșit la iveală și au publicat la toate sinagogele, în ziarul Ujkelet etc., că sunt exclus din toate comunitățile religioase, nu mai am dreptul nici a mă ruga lui Dumnezeu și nici după moarte nu pot fi înmormântat după ritul meu evreesc. Nici un Evreu nu poate cumpăra dela mine nimic, nu poate avea cu mine nici o afacere.

„Prin acest boicot am fost și sunt complect distrus și moralicește și materialicește. Din acest motiv mi-am pierdut și existența materială, fiind calomniat, că sunt un trădător al Evreimei, și că aşi fi cel mai periculos renegat ce există vre-odată.

„Pentru pagubele ce am suferit în urma propagandei acuzaților și a boicotului, mă constituesc parte civilă cu o pagubă morală și materială de 2.000.000 lei.

„Rog deci a dispune deschiderea acțiunei publice în contra acuzaților, rog a-i trimite în fața Onoratului Tribunal pentru a fi judecați aplicându-li-se pedeapsa cuvenită și obligându-i la plata daunei ce am suferit în sumă de 2.000.000 lei.

Cu stimă . . . ."

„Naționalitatea Basarabeană"

In Bălți un mediu din cale afară de ticălos. Nu numai din cauza neîngrijirii orașului, de către edili, și a numărului mare de Evrei, cărora știut este că nu le place curățenia, dar și din alte pricini de natură mai mult sufletească, — poate nu exagerez, afirmând că orașul Bălți, pute ca un hoit în descompunere. Fermentul nenorocit, care ajută acestei descompuneri, e politica.

Politica ne-a destrămat rău, și în loc de a cimenta unirea dintre frați, ne-a desbinat. Evreii însă, indiferent de partidul din care fac parte, merg toți solidari și isbândesc în toate. E destul să vrea unul ceva și pe dată e și făcut. Nu e mai puțin adevărat, că în acțiunea lor sunt ajutați mai cu osebire de unii dintre ai noștri.

Ca să înțelegem ce-am făcut noi, în ăști 12 ani, în provincia dintre Prut și Nistru, și cum am consolidat unirea, e destul să spunem c'avem azi aici o nouă naționalitate sui generis: Naționalitatea Basarabeană.

Chiar și Popa B. I. *dela* Glodeni, *cași prietenul* N. Banbătrân *dela* Bolotina, *cari pe vremea Rușilor, primeau clandestin* „Albina", „Neamul Românesc" *și* „Universul" *și nu se sfiau a se declara Români neaoși, astăzi spun că sunt* Basarabeni; *ocolesc până și cuvântul de* Moldoveni.

Iată pricopseala noastră în Basarabia după 12 ani sau mai bine zis rezultatul „politicii“ noastre în Basarabia dela 1918, până azi.

Ne paşte o cumplită nenorocire şi nu ştim dacă mai avem timp, ca s'o putem înlătura.

DIN BĂLŢI.

Clasă cu perciuni

Intâmplător am vizitat şcoala din comuna de reşedinţă a plasei, C.-Mănăştur, condusă de un prea stimat învăţător, a cărui activitate, intra şi extraşcolară nu lasă nimic de dorit.

In preocuparea, dusă la exces, de a da clasei un aspect adecuat principiilor morale, estetice şi pedagogice a pierdut din vedere un amănunt, — perciunii Jidanilor — în aparenţă de mică importanţă, dar în realitate de o însemnătate capitală, findcă împiedică asigurarea unei vederi estetice de ansamblu, şi compromite orice strădunţă în această direcţie.

Aşa cum se prezintă clasa, compusă din elevi românşi tunşi cuviincios si Jidanii cu perciuni de o palmă, unsuroşi şi obraznic fluturaţi pe lângă tabloul lui Stefan cel Mare. îţi face impresia că te găseşti în vreun ghetto, unde, prin indulgenţa Jidanilor au fost primiţi şi câţiva Români. Mai trebue un Chinez cu coada pe spate, un Tătar cu smocul de păr lăsat pe frunte, ca să dispui de un conglomerat social animat de cele mai recente teorii democratice.

Nici un argument, nu văd, care să mă scoată din nedumerire şi iată de ce: Minoritatea trebue să se integreze majorităţii, lăsând la o parte, cu excepţia fondului principal, practici rituale cu caracter regional; în Muntenia şi Oltenia Jidanii nu au perciuni.

Disciplina militară, — ca să nu amintesc decât de ea, — a înţeles, că, e o necesitate estetică, morală şi higienică, curăţirea perciunilor, şi în consecinţă a înscris-o fără nici un inconvenient, între obligaţiile necesare.

N. IUGA.

— Satu mare. —

Din Memoriul relativ la stingerea datoriilor către bănci, bancheri şi cămătari şi prevenirea datoriilor în viitor, înaintat Majestăţii Sale Regelui, de Colonel I. Niculcea.

Măsuri pentru stingerea datoriilor

Nu poate fi vorba de plata datoriilor, căci plata după concepţia actuală implică în sine ideia de procent, ceeace ar fi o imposibilitate să se admită, când procente peste procente s'au adăogat la capitalurile împrumutate şi cari ating azi cifre fantastice, peste 120 miliarde. Punând însă chestia *stingerii datoriilor,* atunci ideia de procent e înlăturată. Ideia stingerii datoriilor, nu e nouă, s'a aplicat pe timpul Romanilor. I. Cezar a desfiintat complect dobânda, iar sub Octavian August s'au făcut legi speciale pentru stingerea datoriilor.

Keines, marele financiar de azi, preconizează stingerea datoriilor de răsboiu, prin renunţarea integrală la plata acestor datorii.

Noi cerem stingerea datoriilor, plătind capitalul, dar fără procente.

Pentru a atinge acest scop, fără a leza legile în vigoare, ne servim de următoarele principii, recunoscute ca drepte:

1.) *Datoriile făcute după răsboiu sunt consecinţele răsboiului.* Ele au fost făcute prin împrumuturi la bănci, bancheri şi cămătari, cu scopul de a reface gospodăriile stricate de răsboiu şi de a face faţă nevoilor economice rezultate după răsboiu. Aplicarea acestui principiu e îndreptăţită, căci după cum s'a aplicat după răsboiu principiul „*instrumentul de muncă în mâna celui ce munceşte*“ şi s'a dat pământul boerilor la ţărani, tot aşa trebue să se aplice şi principiul „*instrumentul de schimb adică banul, la îndemâna muncitorilor*“, ca auxiliar al celui de mai sus. După cum s'a plătit pământurile la boeri fără a li se mai plăti arenda, tot aşa se vor plăti capitalurile la bănci, bancheri şi cămătari fără a li se mai plăti arenda acestor capitaluri, adică procentul.

Adică dece numai foştii proprietari să plătească gloaba răsboiului şi capitaliştii nu? E o chestie de echitate şi dreptate socială, căci cei ce datorează azi sunt în marea lor majoritate ţărani, cari au făcut răsboiul real, deci şi-au dat din plin obolul lor, să-l deie şi capitaliştii azi.

2.) *Retroactivitatea.* După cum pământurile boerilor au fost date ţăranilor imediat după răsboiu, tot aşa şi încetarea plăţii procentelor se va face începând imediat de după răsboiu.

Principiul retroactivităţii trebue prevăzut neapărat în legea de stingerea datoriilor, dacă nu dela răsboiu, cel puţin cu 3 ani în urmă, de când criza s'a accentuat şi ar fi o crimă, dacă retroactivitatea legii nu s'ar întinde măcar până la 1 Ianuarie 1929, dată de când dobânzile au crescut vertiginos, luând datornicului bucăţica dela gură.

3.) *Timpul necesar refacerii.* Spre a se putea face plata capitalului se cere un răgaz, să mai răsufle bietul datornic şi în care timp să se refacă. S'a admis băncilor, bancherilor şi cămătarilor *concordatul preventiv,* principiu pus în aplicare la noi, dece nu s'ar aplica acest principiu şi pentru plata datoriilor ţărănimii şi a tuturor datornicilor către bănci bancheri şi cămătari. Adică dece ei ca paraziţi să fie favorizaţi, iar păturei productive să nu i se aplice acelaş principiu?

Pământurile luate dela boeri şi date ţăranilor se plătesc în 25 ani. Noi nu cerem 25 ani ca să plătim datoriile, cerem numai 3 ani şi mai cerem să ne lase un răgaz de 3 ani şi apoi să plătim capitalurile împrumutate în care timp noi ne preparăm pentru plată. In felul acesta dăm datornicului posibilitatea de a-şi reface gospodăria şi de a se chiverni̇si pentru plata capitalului. In nici un caz răgazul nu va fi mai mic de 3 ani, căci în acest timp omul îşi creşte 2 viţei, pe cari făcându-i boi şi vânzându-i după 3 ani, plăteşte prima rată a datoriei *din câştig,* nu-şi atacă capitalul, nu-şi vinde gospodăria ca să plătească, şi asta-i de seamă, lucru pe care politicianii nu-l înteleg. Tot aşa anul al 2-lea, omul creşte câteva mieluşele şi anul al 3-lea la fel câţiva godaci şi îşi plăteşte astfel datoria pe nesimţite din câştig. Dacă nu-i dăm acest timp de răgaz, el nu va putea plăti şi procentele se vor adu-

na mereu la capital, sau în cel mai fericit caz se vor plăti ele, dar capitalul va rămâne şi atunci ne vom transforma în robi pe vecie a cămătarilor.

4.) *Plata capitalului în rate anuale.* Numărul ratelor anuale pentru plata capitalurilor împrumutate nu va fi mai mic de 3, pentru motivul arătat mai sus, spre a nu forţa pe datornic să-şi vândă averea productivă şi astfel să-şi strice din nou gospodăria refăcută cu atâta greutate, spre a-şi putea plăti datoria într'un singur an, deci: *plata datoriilor către bănci, bancheri şi cămătari să se facă începând peste 3 ani şi în 3 rate anuale, fără procente.*

5.) *Principiul plăţii în natură.* Dacă datornicul voeşte să plătească în natură integral sau în parte şi imediat capitalul stabilit prin legea stingerii datoriilor şi după principiile de mai sus, poate să o facă, băncile, bancherii şi cămătarii să fie obligaţi a primi plata în natură, indicată de datornic (pământ case, pădure, vii etc.), căci a nu voi să primească plata în natură, înseamnă că averile reale sunt desconsiderate de ei, ceeace e un non-sens şi un prejudiciu adus producătorului şi posesorului de averi reale. In acest caz preţul vânzării va fi cel de azi, care nici într'un caz nu va fi inferior preţului din 1925. In felul acesta scapă datornicul imediat, după principiul popular *„taie poala şi fugi"*.

Dacă nu se admit principiile dela 3 şi 4, ceeace ar fi foarte rău, să se admită negreşit principiul dela Nrul 5 *nemodificat.* Admiţându-se 3 şi 4, să se admită neapărat şi 5, pentru complectare.

Dacă se admite numai principiul dela 5, fără 3 şi 4, datornicii îşi înstrăinează o parte din avere şi pământurile, ceeace ar fi contrar principiului exproprierii, deci *nimerit şi bun va fi, când se vor admite toate cele 5 principii de mai sus.*

Colonel în rezervă I. NECULCEA — inginer agr., fost conferenţiar universitar, azi în închisoarea Cernăuţi. —.

Din Programul partidului antisemit al lui Hitler, din Germania

„Cetăţean al statului este numai acela care aparţine poporului. Aparţine poporului numai acela care este de sânge german, fără consideraţia de convingere: prin urmare nici un Evreu nu poate fi membru al poporului. Cel ce nu e cetăţean poate numai să trăiască în Germania ca oaspete şi trebue să fie trecut sub legislaţia privind pe străini. Dreptul de a decide asupra conducerii şi legislaţiei statului aparţine numai cetăţeanului. Prin urmare, cerem ca toate posturile publice de orice categorie (ale Reichului, ale statelor sau ale comunelor), să fie încredinţate numai unui cetăţean.

Combatem sistemul parlamentar conrupător, care atribue locurile după consideraţiunile partidelor fără preocupare de caracter şi de capacitate. Cerem ca statul să se oblige a îngriji, în prima linie, de posibilităţile de achiziţie şi de viaţă ale cetăţenilor. Când n'ai putinţa de a hrăni toată populaţia statului, străinii trebue să fie expulzaţi. Orice imigraţie suplimentară de ne-germani trebue să fie interzisă.

Cerem ca toţi ne-germanii instatriva interesului general, ci să se exercite în interesul general. Abolaţi în Germania dela 2 August 1914 să fie constrânşi a părăsi Reichul. Toţi cetăţenii trebue să aibă aceleaş drepturi şi îndatoriri. Cea dintâi datorie a cetăţeanului trebue să fie aceea de a munci intelectual sau manual. Activitatea fiecăruia nu trebue să stea împotrivirea veniturilor fără sforţare şi grijă. Suprimarea servitutei hipotecilor.

Pe temeiul imenselor jertfe de bunuri şi de sânge ce fiece răsboi pretinde dela popor, îmbogăţirea individuală prin răsboi trebue să fie considerată ca o crimă împotriva poporului. Cerem, prin urmare, suprimarea fără milă a tuturor beneficiilor de răsboi. Cerem statizarea tuturor exploatărilor în societăţi (trusturi). Cerem participarea la beneficiile marilor exploatări. Cerem o largă desvoltare a ajutoarelor pentru bătrâni. Cerem crearea unei sănătoase clase mijlocii, municipalizarea marilor magazine, ca şi închirierea lor micilor exploatatori. Cerem o reformă agrară adaptată la nevoile naţionale şi adoptarea unei legi pentru exproprierea fără indemnizarea pământului în scopi de interes comun".

Fără comentarii.

Citiţi programul nostru.

Două conferinţe

„...In ziua când profesorul Cătuneanu era oprit prin forţa poliţienească să ţină la Făgăraş o conferinţă despre Kogălniceanu, la Galaţi trădătorul Stere era susţinut de forţa poliţienească să-şi ţină conferinţa despre *„Evreii in destinul omenirii"*.

O simbolică apropiere pentru stările ciudate dela noi; un certificat şi o caracterizare a mentalităţii anti-româneşti ce stăpâneşte clasa noastră conducătoare. Numele şi faptele lui Mihail Kogălniceanu nu pot fi slăvite în Ţara Românească — în ţara pentru care a trăit şi s'a jertfit acest mare bărbat de stat. Guvernanţii noştri au oroare de strălucita pleiadă de patrioţi din veacul trecut — şi este explicabil— căci activitatea acestora este o continuă mustrare pentru ei; gesturile lor de înalt patriotism şi prevedere le tulbură conştiinţa încărcată de păcate grele. Cum au executat ei testamentul politic al lui Simion Bărnuţiu, a cărui amintire s'a sărbătorit deunăzi la Şimleul-Silvaniei şi la care a ţinut să participe însuşi Prim-ministrul Ţării? Oare, cei ce se pretind urmaşii direcţi ai ideologiei lui Bărnuţiu, nu ştiu că îndrumătorul şi teoreticianul dela 48 excludea din corpul politic al naţiunii româneşti pe Evrei? A fost o exagerare, se spune; o vedere unilaterală şi incompatibilă cu ideile politice ale veacului. Se poate. O exagerare „teoretică", dar o formulă salvatoare pentru viitorul neamului. In materie politică interesează, întâi, neamul cu viaţa şi nevoile lui; în urmă, de abia, ideile mai mult sau mai puţin democratice.

Totuşi, de dragul ideilor neam vândut ţara streinilor. Lipsiţi de o cugetare organic legată de nevoile actuale ale neamului, furaţi de valul democraţiei mincinoase, conducătorii de astăzi ai ţării noastre s'au îndepărtat tot mai mult de politica înţeleaptă a marilor noştri bărbaţi de stat din sec. XIX. Pe când M. Kogălniceanu dedea prefecţilor porunci severe de stăvilire a bandelor jidoveşti în înaintarea lor ucigaşă spre inima

satelor noastre, guvernele noastre de după războiu deschid larg şi ospitalier porţile României-Mari, ca să se aşeze gunoiul „neamului ales", pe plaiurile noastre însorite. Iar Românul se sbate de moarte în strânsoarea asasină a aurului jidovesc. Nici cuvânt n'are să protesteze; nici glas să-şi exprime durerea şi revolta. Nu poţi rosti cuvântul „Jidan" pentrucă eşti urmărit, pus la index, supravegheat şi ameninţat cu represiunea autorităţilor.

Iată ce a ajuns ţara lui M. Kogălniceanu: o imensă colonie jidovească. Glasurile Românilor adevăraţi sunt înăbuşite de forţa Statului, pusă la dispoziţia Kahalului. Aşadar, nici o mirare, că profesorului Cătuneanu i se baricadează întrarea în Ţara Făgăraşului, prin baionete româneşti. D-Sa este un element prea primejdios pentru ordinea publică şi, mai ales, pentru dăinuirea mai departe, în condiţii de „Arcadie ferice" a neamului ales în ţara noastră, pentru ca să aibă învoirea de a conferenţia în mijlocul unei populaţii de ţărani. E preferabil ca Ţara Făgăraşului să rămână, ca până acum „o inexpugnabilă citadelă naţional-ţărănistă" sub comanda Dlui Dr. Aurel Dobrescu, ca să dea „lecţii cetăţeneşti" cu răsunet în toată ţara. Au uitat însă autorităţile că glasul profesorului Cătuneanu n'are nevoie de prezenţa sa materială ca să străfulgere şi conştiinţele din Ţara Oltului. Noua Evanghelie a străbătut şi în acest ţinut de ţărani harnici, mândri şi dârzi. Sute de suflete umile, dar cu cuget românesc, privesc cu încredere — ca la limanul mântuirii — la noua mişcare naţionalistă-creştină şi aşteaptă oţeliţi bătălia de mâine. Şi izbânda ei ar fi singurul omagiu demn ce se poate aduce profesorului **Cătuneanu...**

In ziua de 7 Sept. **1930, când o** mare mulţime de făgărăşeni umplea piaţa oraşului, aşteptând zadarnic venirea prof. Cătuneanu, în Galaţii jidoviţi Dl. C. Stere întrunea pe toţi Evreii din oraş, vorbindu-le despre menirea lor istorică. Două concepţii... două lumi opuse...

La Făgăraş, prof. Cătuneanu trebuia sa desvăluie destinele neamului românesc grav ameninţat de urgia jidovească; la Galaţi, Dl. C. Stere ţine istoricul asupritorilor noştri — împotriva revoltei legitime a populaţiei româneşti din acest oraş —, măreşte orgoliul şi forţa combativă a acestor ciocli ai neamului românesc şi contribuie cu munca sa la dăltuirea pietrei funerare ce va acoperi odată mormântul poporului nostru după socotelile şi proectele naţiunii idaice.

Prof. HORIA SIMA
fost preşed. al Cerc. Stud.
Făg. din Bucureşti.
— Hunedoara —

Abuz de putere

Studenţimea depe Valea Oltului a invitat pe Dl. profesor universitar *I. C. Cătuneanu* să ţină o conferinţă, la *Făgăraş*, în ziua de 7 Septemvrie.

Guvernul ce-a minţit lumea făgăduind că va respecta dreptatea şi legalitatea, a oprit adunarea.

Dl. *Cătuneanu* a trimis, în semn de protestare, Ministerului de Interne următoarea telegramă:

„Autorităţile împiedecând ţinerea conferinţii cerută de studenţi la Făgăraşi, protestez energic contra abuzului de putere săvârşit din ordinul guvernului pus în slujba intereselor jidoveşti".

»Cauzele mişcării din Maramureş«

Primind la redacţie lucrarea D-lui *Ion Banea*, student-legionar, întitulată *„Cauzele mişcării din Maramureş"*, închinată preoţilor Andrei Berinde şi I. Dumitrescu, luptători pentru sfintele drepturi ale poporului român din Maramureşul cotropit de Jidani, revista noastră mulţămeşte pe această cale autorului pentru luminosul studiu şi-l anunţă că în unul din numerele viitoare va reproduce dintr'ânsul.

DEMONSTRAŢIILE DIN PRAGA. Cu toate măsurile de siguranţă luate de poliţie, s'au produs la 25 Septemvrie noui demonstraţii antisemite.

La ora 8 seara, s'au adunat în piaţa Wenzel peste o mie persoane.

In cap cu un drapel ceh, mulţimea a început să manifesteze contra Germanilor şi Evreilor.

La ora 8,45 se aflau în piaţa Wenzel mai multe mii de persoane, cari s'au îndreptat spre Graben, unde au adresat injurii clienţilor germani şi evrei din cafeneaua „Continental".

In mai multe străzi, demonstranţii au oprit tramvaiele şi automobilele. Vatmanii şi şoferii au fost crunt bătuţi de mulţimea înfuriată. Un grup de manifestanţi s'a dus, apoi, din nou, la cafeneaua „Continental", unde a demonstrat contra Germanilor şi Evreilor.

(Din „Universul").

PE CETITORUL NOSTRU DIN GALAŢI care ne-a trimis ziarul *„Acţiunea"* cu articolul *„Răspunderi şi Răspunsuri"* semnat de Dl. *I. E. Vasiliu*, ne facem cu plăcere datoria să-l anunţăm că am încercat să-l lămurim pe Dl. Vasiliu asupra dedesubturilor criminale ale francmasoneriei.

Congresul Regional al Contabililor şi Funcţionarilor Cooperatori din Ardeal

ţinut la Cluj în luna Septemvrie a. c. a votat următoarea

MOŢIUNE

Contabilii şi funcţionarii cooperatori din Ardeal, întruniţi în Congres regional la Cluj împreună cu conducătorii unităţilor cooperative,, examinând situaţia personalului technic din cooperaţie şi cele două anteproiecte de lege prin care se propune spre soluţionare organizarea corpului acestor funcţionari şi a Casei generale de pensii, credit şi ajutor mutual

h o t ă r ă s c:

1. Organizarea unui corp general al tuturor contabililor şi funcţionarilor cooperatori cu secţiuni pe judeţe în baza principiilor cuprinse în anteproiectul respectiv.

2. Organizarea unei Case-generale de pensii, credit şi ajutor mutual, care va funcţiona pe lângă corpul central în baza normelor cuprinse în anteproiectul menţionat.

3. Solicită sprijinul Oficiului Naţional al Cooperaţiei Române pentru realizarea legală a acestor două organizaţii profesionale.

4. Desemnarea referenţilor pentru Congresul general şi întocmirea ordinei de zi a acestui congres rămân în sarcina conducerii centrale a corpului.

URĂRI DE BINE colaboratorilor noştri *Clémence Fl. Iftimescu, Ion V. Emilian* căsătoriţi — Bucureşti.